

EDITO

CONTRACTUALISERING, SYNERGIE EN AUTONOMIE

De zesde staatshervorming, die doorgevoerd werd in 2014, hevelde heel wat bevoegdheden over van de federale overheid naar de gewesten, het Brussels Gewest in het bijzonder. Die nieuwe bevoegdheden worden geleidelijk in de praktijk omgezet en brengen een uitbreiding van de actiemiddelen van ons Gewest teweeg. Vanaf 2025 zal Brussel zijn financiële verantwoordelijkheden zelf moeten dragen. Het nieuwe financieringsmechanisme (via de personenbelasting) zal dan geen solidariteitstransfer meer inhouden voor de Gewesten die een minder hoog gemiddeld inkomen hebben dan het nationale gemiddelde.

Daarom is het belangrijk dat de gemeenschappelijke actie van het Gewest en de gemeenten Brussel aantrekkelijk maakt en uitdagingen aanpakt zoals mobiliteit en parkeren, voldoende uitrustingen en infrastructuur voor een degelijke levenskwaliteit (crèches, scholen, ...), betaalbare woningen, armoedebestrijding, ...

Om een doeltreffend beleid te kunnen voeren moeten de lokale besturen over voldoende financiële middelen beschikken. In die zin gaat de verhoging van de bedragen voor de algemene gemeentedotatie – een beslissing van de Brusselse regering – in de goede richting, net zoals de invoering van een voorschottensysteem op de aanvullende personenbelastingen die de federale regering int voor de gemeenten. Er heerst echter onzekerheid over de financiën van de lokale besturen. Dat is in het bijzonder het geval voor de financiering van de pensioenen van de lokale besturen, die volgend jaar in de begroting met minstens 25 % zal stijgen.

De Brusselse regering zou ook haar betrekkingen met de gemeenten willen contractualiseren. Die contractualisering kan een goede of een slechte zaak zijn. Daarom denk ik dat het belangrijk is dat een vereniging zoals Brulocalis geraadpleegd zou worden over de krachtlijnen daarvan.

Contractualisering die synergie creëert en versterkt, en de efficiëntie van de betrokkenen verbetert, is positief, zoals dat vandaag het geval is in het domein van de openbare netheid. Het mag echter niet zo ver komen dat de gemeenten niet meer vrij kunnen beschikken over het grootste deel van hun financiële middelen en soeverein kunnen beslissen over de acties die ze met die middelen ondernemen. Dat neveneffect zien we in verschillende Europese landen en vormt een schending van artikel 9 (punt 7) van het Europees handvest van de lokale autonomie: "Voorzover mogelijk, dienen subsidies aan lokale autoriteiten niet bestemd te worden ter financiering van specifieke projecten. De toewijzing van subsidies dient de fundamentele vrijheid van de lokale autoriteiten een eigen beleid te voeren binnen de grenzen van hun eigen competentie niet te belemmeren."

Een sector waarin samenwerking tussen Gewest en gemeenten bijzonder vruchtbaar kan zijn, is de administratieve vereenvoudiging. Daarom heeft onze Vereniging zich geëngageerd, naast en ter ondersteuning van de gemeenten, in het project EasyBrussels.

Synergie is niet alleen belangrijk tussen Gewest en gemeenten, maar ook tussen gemeenten. Daarom volgt en bevordert onze Vereniging de werkzaamheden van verschillende intercommunale werkgroepen.

Het Gewest en de gemeenten zijn twee overheidsniveaus die elk hun democratische legitimiteit hebben en waarvan de relaties niet bekeken mogen worden in rivaliteit, maar in complementariteit, met respect voor het subsidiariteitsbeginsel en ieders bevoegdheden, met een gemeenschappelijk doel voor ogen: ervoor zorgen dat de Brusselaars zich goed voelen in hun leefomgeving.

Marc COOLS,
voorzitter van Brulocalis